

Коротич О. М.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ УКРАЇНСЬКОЇ ЕТНІЧНОСТІ У США

Стаття присвячена опису соціально-економічного становища української етнічності у США. Через основні соціально-економічні характеристики, такі як рівень освіти, доходів, володіння англійською мовою тощо, визначено соціальні позиції українців у поліетнічному суспільстві США, їх залученість до суспільного життя країни.

Ключові слова: етнічність, українська етнічність, соціально-економічне становище, українська діаспора, США.

Розробляючи проблематику української етнічності у США, яка є невід'ємною частиною українського етносу та активним учасником соціально-політичних процесів у США та Україні (через посередництво широкої мережі громадських діаспорних організацій), виникає гостра необхідність у систематичному описі соціально-економічних позицій представників української етнічності у поліетнічному американському суспільстві та визначення рівня її залученості до політичного та громадського життя країни. Реалізація цієї необхідності відкриває можливість розглядати українську етнічну групу США через широкий спектр її соціально-економічних відносин та чітко визначити її характерні риси як активного актора суспільного життя США.

Науковці, які системно розробляють проблематику української етнічності та української діаспори за кордоном, постійно звертаються до аналізу соціально-економічних характеристик української етнічності, проте, частіше, у історичній ретроспективі. Зокрема, соціально-економічні аспекти української етнічності у США у своїх працях розглядають такі науковці, як Володимир Євтух, Оксана Ковальчук, Андрій Попок, Володимир Троцинський, Арнольд Шлепаков та інші. Серед україномовних зарубіжних дослідників помітний внесок у дослідження цього питання зробили Юліан Бачинський, Оксана Грабович, Мирон Куропась, Василь Лопух, Василь Маркус, Іван Тесля, Роман Цибрівський тощо.

Метою цієї статті є привернення уваги до сучасного соціально-економічного становища української етнічності у Сполучених Штатах Америки.

Соціально-економічне становище української етнічності у США залежить від впливу великої кількості факторів, зокрема, рівня освіти

представників української етнічності, рівня володіння ними англійською мовою, ступінь їх інтегрованості у суспільне життя країни. Дослідники відзначають, що американському суспільству притаманний високий рівень соціальної мобільності [19], який забезпечує широкі можливості для активної участі представників різних етнічних груп у виробничих, політичних та економічних сферах суспільного життя країни проживання. У статті «Соціально-демографічні характеристики української етнічності у США» вказано, що більшість представників української етнічності є особами продуктивного віку (64,4%), а отже вони є учасниками широкої мережі соціально-економічних процесів у США [8]. У тій же статті на основі аналізу даних Наукового товариства імені Шевченка в Америці автор відзначає високий рівень географічної мобільності осіб українського походження, що окреслює їх можливості у поліпшенні своїх соціально-економічних позицій.

Зазначимо, що соціально-економічна структура української етнічності у американському суспільстві значно змінювалась впродовж 140 років – з 70-х років 19 століття. Саме на цей час припав початок першої хвилі української еміграції до США. Основну масу переселенців того часу складали селяни, у своїй більшості вихідці із Закарпаття, Буковини та Лемківщини [3, 12], що і обумовило їх низькі соціальні позиції у американському суспільстві. Як представники однієї з найбідніших верств населення в Австро-Угорській імперії, українські селяни мали низький професійно-кваліфікаційний рівень та низький рівень освіченості [7, 9-10]. В емігрантському середовищі того часу англійською мовою володіли лише одиниці, проте діти українських емігрантів мали кращі шанси на адаптацію до англосовного середовища. Так, вивчаючи з дитинства англійську мову, вони отримали можливість здобувати престижну освіту та професійну кваліфікацію [7, 9-10; 7 37]. О. Грабович, американська дослідниця українських поселень у США, на основі аналізу даних імміграційних відомств зазначає, що серед 147 тисяч 375 українців, які прибули до США з 1899 по 1910 рік, тільки 2 тисячі 645 осіб мали фахову кваліфікацію [3, 13]. Цей факт унеможлилював участь представників української етнічності у високопрофесійних та високотехнічних галузях економіки США. В основному українці були зайняті у видобувній промисловості та сільському господарстві, а велика частина з них терпіла значну нужду та не мала постійної роботи [13].

Друга хвиля еміграції, яка припала на період між двома світовими війнами, була обмежена встановленою Вашингтоном більш жорсткою

системою квот на в'їзд до США, а її основу склали політичні емігранти з України (уенерівці, гетьманці тощо) [3, 15]. Це були групи зі значним рівнем освіченості, спеціалісти у різних галузях економіки, науковці, культурні діячі. Серед таких були композитори М. Гайворонський, О. Кошиць, А. Рудницький, науковці В. Тимошенко, С. Тимошенко, Ю. Вернадський, Ю. Кістяковський, О. Грановський, винахідник гелікоптеру І. Сікорський та інші. Загалом станом на 1936 рік 700 українців у США та Канаді мали магістерські та докторські дипломи.

Основну масу переселенців третьої (післявоєнної) хвилі української еміграції до США склали сільськогосподарські та малокваліфіковані робітники (близько 58%), а частка спеціалістів високої кваліфікації складала трохи більше, ніж 13% [Євтух, 1992, с. 15].

Четверта хвиля української еміграції США почалася у 90-х роках ХХ століття і триває досі. Причини еміграції цього періоду дещо подібні до причин еміграції першої хвилі українців. Тяжке економічне та соціально-політичне становище в Україні змушує українців шукати кращої долі у економічно розвинутих країнах, але на відміну від першої хвилі, українські емігранти сучасності мають високий рівень освіти. Деякі з них, оволодівши сучасним фахом, не могли знайти роботу в Україні, тому змушені були шукати її за кордоном, інші отримали фах безпосередньо у США або ж пройшли перекваліфікації, зважаючи на складність визнання українських дипломів роботодавцями США. Так, В. Лопух, американський українець, економіст, дослідник української діаспори у США зазначає, що представники четвертої хвилі еміграції хоч і мають високий рівень освіти, все ж працюють не за фахом здобутим в Україні. Він виділяє десять найбільш поширених професій для емігрантів четвертої хвилі: водії, продавці, прибиральники офісів та «бїлдінгів», доглядальники за хворими і старшими за віком людьми, фахівці з комп'ютерних технологій, домашня прислуга, робітники на дрібних виробництвах, зайняті у будівництві, виготовленні меблів, касири [10, 50].

Спираючись на дані статистичного бюро США [15], спробуємо проаналізувати наступні соціально-економічні маркери української етнічності у США: статки, забезпечення житлом, рівень освіти, сфера економічної діяльності, рівень володіння англійською мовою. Принагідно подаватимемо порівняльну характеристику зазначених показників з показниками по країні в цілому з тим, щоб більш адекватно відтворити місце українців (громадян і негромадян США) у соціальній структурі країни.

Перепис 2010 року показав, що у США проживає 956 тисяч 896 осіб українського походження. За даними соціально-економічного моніторингу статистичного бюро США до 2012 року українців тут збільшилось до 968 тисяч 769 осіб, з них, мігрантів які народилися за межами США: 306 тисяч 477 осіб. Серед останніх американського громадянства не мають 111 тисяч 288 осіб. Зі згаданих статистичних даних можна зробити висновки, що в українській етнічній групі США, яка складається з представників третьої та четвертої хвилі української міграції, а також їх нащадків, превалюють представники третьої хвилі.

Сучасна українська етнічна група США відмічається високим рівнем освіченості. Серед осіб віком від 25 років лише 5,8% українців не отримали закінченої середньої освіти (що значно менше ніж в цілому по країні). 20 % українців мають лише закінчену середню освіту, що є прийнятним для малокваліфікованих професій у США. 27,4% є випускниками коледжів або мають диплом молодшого спеціаліста. Престижний диплом бакалавра мають 26,2% осіб українського походження. Зважаючи на досить високу вартість навчання у США, це є високим показником, до того ж, на 8,3% вищим, ніж загалом по країні. Дипломи магістра або доктора наук мають 20,7% українців у США, що у два рази більше, ніж по країні. Справедливо буде зазначити, що наявність дипломів бакалавра, магістра або доктора наук не є визначальною для характеристики соціально-економічного становища української діаспори, адже, ті українці, які отримали освіту не у США, мають складнощі з визнанням дипломів та роботою за фахом.

Таблиця 1

Рівень освіти у США серед осіб віком від 25 років [14]

Рівень освіти	українці	все населення
Незакінчена середня освіта	5.8%	13.6%
Закінчена середня освіта	20.0%	28.0%
Випускники коледжів або особи з дипломом молодшого спеціаліста	27.4%	29.2%
Диплом бакалавра	26.2%	18.2%
Диплом магістра або докторський ступінь	20.7%	10.9%

Особливу увагу варто звернути на той факт, що українській етнічній групі США притаманний високий рівень володіння англійською мовою: 65,2% українців у США віком від 5 років спілкуються виключно англійською мовою; 34,8% українців

спілкуються вдома українською або російською мовою, з них лише 16,3% володіють англійською мовою гірше, ніж «дуже добре». Ці показники дещо нижчі, ніж по країні загалом, але вони пояснюються наявністю у етнічній групі значної частки представників, народжених поза межами США. З часом їх рівень володіння англійською мовою може підвищуватись.

Додамо, що за даними Наукового товариства імені Шевченка в Америці за 2010 рік [17], українською мовою спілкуються вдома 135 тисяч 428 українців (що складає 15,3% від усіх українців у США) і 140 тисяч 761 українців спілкуються вдома російською мовою (що становить 15,9%). Низький рівень вживання рідної мови вдома свідчить про значну інтеграцію українців до суспільного життя США і, зокрема, про наявність шлюбних партнерів іноетнічного походження.

Таблиця 2

Рівень володіння англійською мовою серед осіб віком від 5 років [14]

Мова спілкування вдома	українці	все населення
Виключно англійська	65.2%	79.0%
Інша	34.8%	21.0%
Спілкуються англійською швидше гірше, ніж «дуже добре»	16.3%	8.5%

Як ми писали у попередніх публікаціях, представники української етнічності розселені по всій території Сполучених Штатів Америки, але найбільше українці уподобали економічно розвинені штати, такі як Нью-Йорк (129 тисяч 603 особи, або ж 13,9% від загальної кількості українців у США), Пенсільванія (112 тисяч 078 осіб – 12,0%), Каліфорнія (92 тисячі 943 особи – 10%), Нью-Джерсі (66 тисяч 638 українців – 7,2%). Також чисельні групи українців проживають у штатах Вашингтон, Огайо, Флорида та Іллінойс, Мічиган. Описана поселенська структура української етнічності певною мірою регламентує сферу зайнятості українців у США. Так, у сфері інтелектуальної праці зайнята майже половина українців (47,1%), що на 11% більше, ніж в цілому по країні. Дані презентованих таблиць руйнують стереотипне уявлення про українців у США як про чорнових робітників на будівництві та сільському господарстві, адже українців у цих сферах зайнято менше, ніж робітників у середньому по країні. Важливий показник – зайнятість українців у сфері державного управління, адже таким чином забезпечується репрезентація українців у галузі державного управління США. Як показано у нижченаведених

таблицях, у цій сфері працює 5,1% українців США, і цей відсоток є співвідносним з показником по країні – 4,9%. Дещо більше українців працює у сфері освіти, науки та інформаційних послуг, що пов'язано з наявністю значної кількості дипломованих спеціалістів серед українців.

Таблиця 3

Професійна структура населення США серед осіб віком від 16 років [14]

Професійна сфера	українці	все населення
Управління, бізнес, наука, мистецькі професії	47.1%	36.1%
Сфера послуг	14.8%	18.3%
Продаж та працівники офісної сфери	21.9%	24.5%
Природні ресурси, будівництво і технічне обслуговування	7.2%	9.0%
Виробництво, транспортування	9.1%	12.2%

Таблиця 4

Зайнятість населення США за галузями економіки для осіб віком від 16 років [14]

Галузь економіки	українці	все населення
Будівництво	5.9%	6.2%
Виробництво	9.1%	10.5%
Державне управління	5.1%	4.9%
Інші послуги (крім державного управління)	4.6%	5.0%
Мистецтво, відпочинок та розваги, харчування, обслуговування житла	6.8%	9.6%
Наука, управління, адміністрування та послуги з переробки та зберігання відходів	14.5%	10.9%
Оптова торгівля	2.5%	2.6%
Освітні послуги, охорона здоров'я та соціальна допомога	26.0%	23.2%
Роздрібна торгівля	10.0%	11.6%
Сільське господарство, лісове господарство, рибальство і полювання, видобувна промисловість	0.8%	2.0%
Сфера інформаційних послуг	2.7%	2.1%
Транспорт та зберігання, комунальні послуги	4.5%	4.9%
Фінанси та страхування, нерухомість, оренда та лізинг	7.4%	6.6%

Згідно з переписом населення США за 2010 рік медіана доходу українських домогосподарства становить 62 тисячі 342 долари, що на 10 тисяч більше, ніж по країні, а середній дохід українських домогосподарств є вищим на 16 тисяч (86 тисяч 011 доларів). Українські господарства з мінімальними доходами (до 10 тисяч доларів) серед усіх українських домогосподарств у США становлять лише 6%, що менше, ніж відсоток загалом по країні. Близько 60% українських домогосподарств мають дохід вищий, ніж медіанний дохід по країні, що свідчить про міцне економічне становище українців у США. До того ж, рівень безробіття серед українців, старших за 16 років, складає 4,2%, що на 1,7% менше, ніж відсоток безробітних по країні.

Таблиця 5

Річний дохід домогосподарств у США [14]

Величина доходу на рік	домогосподарства українців	домогосподарства загалом
менше ніж 10,000 дол. США	6.0%	7.2%
від 10,000 до 14,999 дол. США	4.7%	5.5%
від 15,000 до 24,999 дол. США	9.1%	10.8%
від 25,000 до 34,999 дол. США	8.2%	10.5%
від 35,000 до 49,999 дол. США	12.3%	14.1%
від 50,000 до 74,999 дол. США	17.7%	18.6%
від 75,000 до 99,999 дол. США	13.2%	12.3%
від 100,000 до 149,999 дол. США	15.2%	12.3%
від 150,000 до 199,999 дол. США	6.6%	4.4%
від 200,000 дол. США і більше	6.9%	4.2%
Всього:	100% - 408,504	100% - 114,235,996

Таблиця 6

Медіана річного доходу та середній річний дохід домогосподарств у США [14]

Характеристика	домогосподарства українців	домогосподарства загалом
Медіана доходу домогосподарств в дол. США	62,342	51,914
Середній дохід домогосподарства в дол. США	86,011	70,883

Українці у США мають також високий рівень забезпеченості приватним житлом: більше 67% мешкають у власних оселях (квартирах або будинках). Орендують помешкання близько 33% українців, що нижче, ніж в цілому по країні. З одного боку, у багатьох випадках як володіння приватним житлом, так і його винаймання передбачає значні щомісячні витрати (виплата кредиту на придбання житла або оплата оренди), а з іншого – високі показники забезпеченості приватним житлом свідчать про міцність соціальних позицій українців та стабільність їхнього щомісячного доходу, який дозволяє їм обслуговувати кредит.

Таблиця 7

Розподіл помешкань домогосподарств США за формою власності [14]

	українці	українці, %	все населення	все населення, %
Займані помешкання	421,368	100 %	115,969,540	100 %
Власні	283,159	67.2%	74,104,536	63.9%
Орендовані	138,209	32.8%	41,865,004	36.1%

Особливо показовою у контексті попереднього припущення є вартість приватних помешкань українських домогосподарств у США. Всього лише у 3,5% з них вартість помешкання є меншою за 50 тисяч доларів, що тільки на 5% менше, ніж по всій країні. Помешканнями наступної цінової категорії – від 50 до 100 тисяч доларів – володіють 9% від усіх українських домогосподарств США, що майже на 6% менше показника по країні. Така зворотна тенденція характерна для всіх цінових категорій приватних помешкань, зокрема 17,6% українців володіють будинками вартістю понад 500 тисяч доларів, що на 5% більше від показника по країні. На такий розподіл, поміж іншим, впливає поселенська структура української етнічності у США, адже, як згадувалось вище, більша частина української етнічної групи розселена у високорозвинених та економічно благополучних штатах.

Таблиця 8

Вартість приватних помешкань домогосподарств США [14]

Вартість помешкання	українці	все населення
менше ніж 50,000 дол. США	3.5%	8.2%
від 50,000 до 99,999 дол. США	9.0%	14.9%
від 100,000 до 149,999 дол. США	11.8%	15.5%

від 150,000 до 199,999 дол. США	14.0%	14.3%
від 200,000 до 299,999 дол. США	21.3%	17.8%
від 300,000 до 499,999 дол. США	22.7%	16.9%
від 500,000 до 999,999 дол. США	14.0%	10.1%
від 1,000,000 дол. США і більше	3.6%	2.4%
Всього	100% - 289,606 помешкань	100% - 76,089,650 помешкань
Медіана	248,300 дол. США	188,400 дол. США

Важливими для відтворення соціально-економічних позицій української етнічності у Сполучених Штатах Америки є приклади індивідуальних практик українців, які залишили помітний слід у різних галузях суспільного життя країни. Так, у суспільно-політичній сфері помітними стали такі діячі українського походження: політик та державний діяч Павлина Добрянська, яка з 2001 по 2009 рік була заступником Державного Секретаря США; політичний діяч Маргарет Спеллінгс, колишній помічник президента США Джорджа Буша (молодшого) з питань внутрішньої політики, міністр освіти при Адміністрації Президента США Д. Буша (молодшого); правник і політичний діяч Богдан Футей, суддя Федерального Суду США (1987 рік); військовий діяч Семуел Яскілка, генерал корпусу морської піхоти США, заступник командувача корпусу морської піхоти США (у 1975-1979 роках).

Серед науковців варто згадати таких: інженер та фізик Мартін Купер, який здійснив перший у світі телефонний дзвінок з винайденого ним же мобільного телефону; гідробіолог, професор Джейн Любченко, яка з 2009 року є головою Національного управління з проблем океану і атмосфери США за призначення президента Барака Обама; вчений у галузі механіки Степан Тимошенко, основоположник теорії міцності матеріалів, теорії пружності та коливань; піонер комп'ютерних технологій Стів Возняк, який разом зі Стівом Джобсом розробив перший у світі персональний комп'ютер; відомий американський економіст Грегорі Менк'ю, професор Гарвардського університету; інженер та бізнесмен Ігор Сікорський, винахідник гелікоптера.

Багато носіїв української етнічності відзначились у культурницькій сфері, серед них такі: актор, володар премії «Оскар» Володимир Палагнюк, він працював під псевдонімом Джек Пеланс; співачка Ніко Кейс, альбом якої досяг третього місця у американських

хіт-парадах; кінорежисер та сценарист Едвард Дмитрик, в кінокартинах якого знімалися такі актори, як Марлон Брандо, Брижіт Бардо, Шон Коннері та багато інших; акторка Віра Фарміга, номінантка на премію «Оскар»; акторка Міла (Мілена) Куніс, номінантка на премію «Золотий глобус»; акторка та співачка Міла Йовович; співачка Квітка (Кейсі) Цісик, голос рекламних роликів компаній «Форд», «МакДональдс», «Кока-Кола», «Американські авіалінії» та ряду інших, пісня «You Light Up My Life» у її виконанні отримала премію «Оскар»; композитор Леонард Бернстайн, автор музики до мюзиклу «Вестсайдська історія»; журналіст та публіцист Майк Ройко, володар Пулітцерівської премії 1972 року.

Як свідчать проаналізовані дані, сучасні соціально-економічні позиції українців у США помітно відрізняються на краще від тих, які займали емігранти першої та другої хвилі української еміграції. Якщо спочатку більшість українців становили малокваліфіковані або сільськогосподарські робітники, то з часом освітній рівень українців зріс, підвищилась їх інтегрованість у суспільно-політичне життя країни. Високий освітній рівень сучасної етнічної групи українців також забезпечив їх участь у більш престижних галузях економіки, сприяв поліпшенню їх матеріального становища. Окремо варто відзначити, що представники четвертої хвилі української еміграції не тільки не знизили загальний рівень освіченості українців США, а і підвищили його. Показово, що українці у США мають вищі доходи, кращі будинки, більш престижні професії, ніж у середньому по країні. Працелюбність та принципове прагнення до кращого життя, з вірою у яке, українці переселялися до Сполучених Штатів Америки, зіграли у цьому не останню роль, що, зокрема, підкреслюється далеко не вичерпним переліком відомих особистостей США з числа українців, імена яких ми назвали вище. Активна участь української етнічності у американському суспільному житті відкриває широкі можливості для міждержавної взаємодії США та України.

ЛИТЕРАТУРА

1. *Богина Ш. А.* Иммигрантское население США 1865-1990 гг. – Львів : Наука, 1976.
2. *Енциклопедія Української Діаспори. Том 1. Сполучені Штати Америки. Книга 1. А – К /* Голов. ред. В. Маркус; співред. Д. Маркус. – Нью-Йорк-Чикаго : Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці, 2009.

3. *Євтух В. Б.* Зберігаючи українську самобутність / В.Б. Євтух, Є.Є. Камінський, О.О. Ковальчук, В.П. Трощинський. – Київ : ІНТЕЛ, 1992.
4. *Євтух В. Б.* Українські етнічні групи США і Канади: соціально-економічний аспект. – Київ, 1980.
5. Зарубіжні українці: Довідник / Я. Балан, Б. Кордан, Б. Кравченко, С. Лазебник та ін. – Київ : Україна, 1991.
6. Історія Української еміграції / за ред. Б.Д. Лановика. – Київ : Вища школа, 1997.
7. *Кириленко О.* Українці в Америці. – Відень : Друкарня Адольфа Гольцгавзена, 1916.
8. *Коротич О.* Соціально-демографічні характеристики української етнічності у США // Міжнародний науковий форум : соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент. – 2014. – Випуск 15.
9. *Лендъєл М.* Участь американських українців у функціонуванні органів державної влади та політичних структур США (1945–1991 рр.) // Український історичний журнал. – 1998. – № 4.
10. *Лопух В.* «Четверта хвиля» імміграції до США: причини і мотивації // Демографія та соціальна економіка. – 2006. – №2.
11. Мелен Вервір говорить про своє українське походження [Електронний ресурс] // Голос Америки. – Режим доступу: <http://www.voanews.com/ukrainian/archive/2009-01-26>.
12. *Трощинський В. П.* Українці в світі / В.П. Трощинський, А.А. Шевченко. – Київ : Видавничий дім «Альтернативи», 1999.
13. *Шлепаков А. М.* Українська трудова еміграція в США і Канаді (кінець ХІХ – початок ХХ ст.). – Київ : Вид-во АН УРСР, 1960.
14. American FactFinder // United States Census Bureau, 2014 [Electronic Resource]. – Access mode: <http://factfinder2.census.gov/>.
15. Census Bureau Homepage // United States Census Bureau, 2014 [Electronic Resource]. – Access mode: <http://www.census.gov/>.
16. Hallick S. Ukrainians in American Politics // The Ukrainian Heritage in America. – New York, 1991.
17. Number of Persons of Ukrainian Ancestry and of Persons Speaking Ukrainian or Russian at Home, by State: United States, 2010 // Center for Demographic and Socio-economic Research of Ukrainians in the United States, 2013 [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.inform-decisions.com/stat/index.php?r=fixed/ukrbylang>.
18. Ukrainians by State: 1990-2000-2008 [Electronic resource] / Ukrainians by State: 1990-2000-2008. – Center for Demographic and Socio-economic Research of Ukrainians in the United States. – Access mode: <http://www.inform-decisions.com/stat/index.php?r=fixed/ukrbystate>.
19. Understanding Mobility in America // Center for American Progress, 2006 [Electronic Resource]. – Access mode:

http://www.americanprogress.org/wp-content/uploads/issues/2006/04/Hertz_MobilityAnalysis.pdf.

Коротич А. Н. Социально-экономическое положение украинской этничности в США.

Статья посвящена описанию социально-экономического положения украинской этничности в США. Посредством основных социально-экономических характеристики, таких как уровень образования, доходов, владение английским языком и, т.д., определены социальные позиции украинцев в полиэтничном обществе США и их включенность в общественную жизнь страны.

Ключевые слова: этничность, украинская этничность, социально-экономическое положение, украинская диаспора, США.

Korotych O. The socio-economic situation of Ukrainian ethnicity in the United States of America.

The article describes the socio-economic situation of Ukrainian ethnicity in the United States of America. The main socio-economic characteristics, such as level of education, income, English proficiency, etc., are used to demonstrate the social position of Ukrainians in the U.S. multi-ethnic society and their involvement in public life.

Keywords: ethnicity, the Ukrainian ethnicity, socio-economic situation, the Ukrainian diaspora, USA.

Коновалов А. Е.

**ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЙ ПОДХОД В ДЕТЕРМИНАЦИИ
АРТХАУСНОГО КИНЕМАТОГРАФА**

Статья посвящена анализу структурных элементов артхаусного кинематографа и исследованию проблем его детерминации как социального института. Предлагаются к рассмотрению результаты структурного анализа, в результате которого были определены элементы, способствующие социальной институционализации артсинема, а именно протекционистская политика содействия развитию национальных кинематографов, система кинофестивалей и микрокинотеатров, научная дисциплина «киноведение» и научно-популярные периодические издания.

Ключевые слова: социальный институт, кинематограф, артсинема, артхаусный кинематограф, социальные интеракции, кинофестиваль, киноведение.